SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1696

av Arwin Sohrabi (S)

Rätten att välja bort algoritmstyrda flöden på sociala medier

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga om användare av stora digitala plattformar ska ha rätt att helt stänga av algoritmiska innehållsrekommendationer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur plattformarna kan åläggas skyldighet att respektera användarens val och att överträdelser ska kunna medföra kännbara sanktioner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sociala medier har blivit en central del av människors vardag och en viktig källa till information, nyheter och samhällsdebatt. Samtidigt har plattformarna i allt större utsträckning överlåtit åt algoritmer att bestämma vilket innehåll användarna exponeras för.

Dessa algoritmer analyserar användarnas beteenden, intressen och reaktioner för att rekommendera innehåll som förväntas maximera engagemang och den tid som spenderas på plattformarna. Detta gynnar plattformarnas annonsintäkter, men innebär också att användarnas informationsflöden i stor utsträckning styrs av företagens kommersiella intressen.

Människor bör själva få bestämma hur de vill ta del av information. Den som vill använda personaliserade rekommendationer ska självklart kunna göra det, men den som föredrar ett kronologiskt flöde baserat på konton som den själv valt att följa ska ha samma möjlighet.

EU:s förordning om digitala tjänster (DSA) ställer redan krav på att mycket stora plattformar erbjuder minst ett rekommendationsalternativ som inte bygger på profilering. Det finns dock anledning att gå längre och säkerställa en verklig rätt att helt välja bort algoritmiska rekommendationer.

Möjligheten ska vara enkel att hitta, kostnadsfri och inte medföra att användaren får sämre tillgång till plattformens grundläggande funktioner. Valet ska dessutom bestå tills användaren själv väljer att ändra det.

Detta handlar inte om att förbjuda algoritmer eller begränsa yttrandefriheten. Det handlar om personlig frihet, integritet och rätten att själv bestämma över sitt informationsflöde.

Det ska vara människan som bestämmer över sitt informationsflöde – inte algoritmerna.

Arwin Sohrabi (S)